

Gelibolu Cephesi'nde Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü ve Diğer Destek Kuvvetleri 1915

Mehmet Serez*

Giriş

Alman Akdeniz Tümeni, 1912'den itibaren, Alman İmparatorluk Donanması'nda bağımsız operasyonlar düzenleyen bir deniz birliği idi. Birinci Dünya Harbi'nde "Osmanlı Bandırası" altında operasyonlarına devam etti. Ekim 1912'de Balkan Harbi çıktığında, Alman Genelkurmayı Akdeniz'de Alman çıkarlarını korumak için bir deniz birliği teşkil etti. Bunun için Büyük Savaş Kruvazörü "*SMS Goeben*" ve Küçük Kruvazör "*SMS Breslau*" 4 Kasım 1912'de Kiel Limanı'nı terk ederek 15 Kasım 1912'de İstanbul'a vardılar. Orada 7 Eylül 1896'dan beri İstasyon Gemisi olarak kullanılan "*SMS Loreley*" ile buluştular. Bu küçük Alman Filosunun ilk komutanı Tuğamiral Konrad Trummeler (1864-1936) idi.

Nisan 1913'den itibaren "*SMS Goeben*" Akdeniz'de Venedik ve Napoli'de dâhil olmak üzere pek çok limanı ziyaret etti. Nihayet vaktiyle Avusturya Donanması'nın Ana Deniz Limanı olan Pola'ya geldi ve oradaki tersanede 21 Ağustos-Ekim 1913'de yeniden silahlandırılarak donatıldı.

29 Haziran 1913'de İkinci Balkan Harbi çıktığı zaman filonun varlığı daha da önem kazandı. 23 Ekim 1913'de Tümamiral Wilhelm Anton Souchon (02.06.1864-13.01.1946) Alman Akdeniz Tümeni Komutanlığını üzerine aldı. "*SMS Goeben*" ve "*SMS Breslau*" Akdeniz'de kruvazör diplomasisini sürdürdüler ve Birinci Dünya Harbi çıkıncaya kadar yaklaşık 80 limanı ziyaret ettiler. Tümenin emrine Doğu Afrika'da istasyonluk görevinden sonra geriye çekilmiş ve eski bir kruvazör olan "*SMS Geier*" de verildi. Ayrıca Tümen Komutanı'nın Akdeniz'deki operasyonlardaki ihtiyacına binaen bir okul gemisi de olmalıydı diye düşünüldü. Bu amaçla, 1913/14 Kışında "*SMS Hansa*" ve "*SMS Victoria Louise*" beklenmekteydi ama savaş başladığında her ikisi de tekrar Baltık Denizi'ne gönderildi ve hiçbir zaman kullanım amacıyla Akdeniz'e gönderilmediler.

Başlangıçtaki plâna göre, "*SMS Goeben*" kardeş kruvazör "*SMS Moltke*" ile

* Emekli Prof. Dr., Bahkесir/TÜRKİYE, orziter@hotmail.com

değiştirilecekti ama Avusturya Saray-Bosna'da (Sarajevo) Arşidük Franz Ferdinand ve hamile eşine 28 Haziran 1914'de yapılan suikast nedeniyle bu değişim mümkün olmadı. Zira Üçlü İtilafla Orta Güçler arasında bir savaşın çıkması çok yakındı.

Tümamiral Wilhelm Anton Souchon her iki kruvazöre, beklenen bir savaştan önce, bir kere daha hiç duraksamadan yeniden Pola'ya dönülmesini emretti. Bazı Alman Mühendisleri de Pola'ya geldi ve mevcut gemi kazanlarının yanında 4.460 adet yeni ısıtma borusu daha monte ettiler.

Tümamiral Wilhelm Anton Souchon Ağustos 1914'de "*SMS Goeben*" ve "*SMS Breslau*"yu Adriyatik Denizi'nden Batı Akdeniz'e doğru yönlendirdi. Savaş çıktıktan sonra Cezayir'deki Bône ve Phippeville Liman tesislerini ateş altına aldılar. Cezayir'deki Fransız 19. Kolordu'sunun Alman kruvazörleri tarafından rahatsız edilmesi, Avrupa tarafını korkuttu. Souchon, tarafından şaşırtılan ve taarruzu Batı'da bekleyen Fransız Filo Şefi Koramiral Auguste Boué de Lepeyrère, kırmızı alarm verdiği Cezayir-Oran Limanı'nda yerini değiştirdi. Souchon tekrar Cezayir kıyılarından geriye ters yön olan Messina'ya doğru yöneldi.

İtalya'da o sırada tarafsız olan ve gemilerin kömür yüklemek için İngiliz Filosu tarafından da rahatsız edilmeden 36 saat bekleyebilecekleri bir yer olan Messina'da "*Hugo Stinnes Schiffahrt*" şirketine mensup "*General*" ve "*Barcelonader*" şileplerinden kömür aldılar.

"*SMS Goeben*" ve "*SMS Breslau*" savaş kruvazörleri kömür aldıktan sonra, İngiliz Komutan Amiral Sir Archibald Berkeley Milne (02.06.1855-04.07.1938) bu kruvazörlerin Cebelitarık'a doğru çıkışını beklemekteydi. Bu nedenle o, savaş kruvazörü "*HMS Indomitable*" ile "*HMS Indefatigable*" ve hafif kruvazör "*HMS Dublin*"i Messina yolunun Batı ucuna gönderdi. Hafif kruvazör "*HMS Gloucester*" ise doğu tarafta gözetleyici olarak tutuldu. Fransız Filosu da Alman kruvazörlerinin Atlantik'e doğru bir çıkış yapmalarını önlemek için Cebelitarık yolunda gözetleyici olarak organize edildi.

06 Ağustos 1914'de kruvazörler, Batı Akdeniz'e doğru yanılıcı bir çıkışla Messina'yı terk ettiler. Beş saat süren bu yanılıcı yolculuktan sonra kruvazörler geriye döndürüldü ve rotaları Ege Denizi'ne doğru çevrildi. "*SMS Goeben*" yeniden kömür alabilmek için bir yük gemisine rastlamak isterken ve rahatsız edilmeden de kömür yükleyebilmek için, onun geride kalan ve tek bir takipçisi olan İngiliz "*HMS Gloucester*" de "*SMS Breslau*" tarafından meşgul edilmekteydi. Bu arada az bir zararla atlatılan kısa bir çatışma da oldu. Takipçi kruvazör Alman

krvazörlerine saldırısını devam ettirdi ama faaliyeti giderek yavaşladı ve takip, belki de aldıkları bir emir gereği, Mataban Burnu'nda kesildi. Nihayet Alman savaş kruvazörleri, 10 Ağustos 1914'de Çanakkale Boğazı'nın önlerine kadar ulaşabildiler. Buradan içeriye girebilmeleri için, Osmanlı Genelkurmay Karargâhı Kurmay Başkanı olan Prusya Albayı (Türk Birinci Ferik) Friedrich (Fritz) Wilhelm Bronsart von Schellendorf'un yerine o sırada vekâlet etmekte olan Bayern Yarbayı Friedrich Kress von Kressenstein'in kruvazörlerin içeriye alınması konusunda Harbiye Nazırı Ferik İsmail Enver ile aralarında ilginç bir diyalog yaşandı. Kress, kruvazörlerin serbestçe girebilmeleri için izin istediklerini bildirdi. Ferik İsmail Enver "krvazörlerin içeriye girebilmesi için bu konunun Bakanlar Kurulu'nda görüşüldükten sonra bir karara varılabileceğini" söyledi. Fakat Kress, "*Ekselans, biz bu gibi durumlarda hemen salâhiyetimizi kullanır, açık ve net bir emir veririz. Kararınız açık mı, yoksa kapalı mı?*" dedi. Enver Paşa kısa bir süre düşündükten sonra, kruvazörlerin içeriye alınması konusunda "*Evet, içeriye bırakın*" dedi. Nihayet kruvazörler 10 Ağustos 1914'de Çanakkale Boğazı'ndan içeriye girdiler.¹

Çok değişik durumlardan sonra, Küçük Donanması ile 12 Ağustos 1914'de İstanbul'a gelen Tümamiral (27.05.1915'de Koramiral) Wilhelm Anton Souchon, Osmanlı Donanması Komutanlığını da üzerine aldı. İngiliz Amiralî Sir Arthur Henry Limpus'un (07.06.1863-03.11.1931) emrinde olan Osmanlı Donanması'nın İngiliz Misyonluğu 15 Eylül 1914'de sona erdi. Her iki Boğaz da 27 Eylül 1914'de uluslararası gemi trafiğine kapatıldı. 29 Ekim 1914'de Souchon, Osmanlı Filosuyla Karadeniz'de Rus Liman Kentlerini bombaladı. 2 Kasım 1914'de Ruslar Türkiye'ye, 12 Kasım 1914'de Osmanlı Hükümeti de Üçlü İtilaf Devletleri'ne karşı (İngiltere, Fransa ve Rusya) savaş ilan ettiler.

Gelibolu Cephesi'nde Alman Kara Çıkarma Bölüğü

Alman Kara Çıkarma Bölüğü'nün amacı, Gelibolu Yarımadası'nda Osmanlı Birlikleri'nin savunmasını desteklemektir. Savaş Kruvazörleri "*SMS Goeben*" ve "*SMS Breslau*"nun Akdeniz Tümeni'nden bahriye piyadelerinden oluşturulan bir bölük, "Kara Çıkarma Bölüğü" olarak adlandırıldı. Bunlar, Osmanlı 5. Ordusu'nun muhtelif tümenlerine taksim edildi.

Alman Filo Şefliği, Gelibolu Muharebelerini personel ve materyal yönünden de destekledi. Ağustos 1914'de Türkiye Özel Komutanlığı (Sonderkommando) Lideri

1 Hans Kannengiesser, *Çanakkale'de Türklerle Beraber*, çev. Prof. Dr. Mehmet Serez, Timaş Yayınları, 2009, s. 25-26.

olarak İstanbul'a gönderilen ve Türk Hükümeti'yle sözleşme gereği Boğazlar Genel Komutanlığına atanan Koramiral Guido von Usedom, cephelerde makineli tüfek yetersizliği konusunu Alman Filo Şefliği'ne ilettili. "SMS Goeben" ve "SMS Breslau"nun subay ve neferlerinden oluşturulan bir müfreze, 2 Mayıs 1915'de Deniz Üsteğmeni Wilhelm Boltz (Weissenfels, 26.09.1886-Hamburg-Altona, 22.10.1939) Komutasında 44 adamı ve 8 makineli tüfeğiyle birlikte İstanbul'dan Gelibolu'ya gönderildi. Müfreze, 3 Mayıs 1915'de öğleden sonra Gelibolu'ya vardığında, hemen Seddülbahir-Morto Koyu'nda Güney Grubu'nun emrine verildiği bildirildi.

Tüm subay ve neferler, daha önceleri Wilhelmshaven ve Kiel'de I. ve II. Deniz Tümenlerinin Deniz Piyade Taburlarında piyade eğitimi görmüşler, daha sonra 1913'de "SMS Breslau" kruvazörüyle Pola Limanı'na götürülmüşler ve orada bekletilmekteydiler. O zamanlar Deniz Piyadelerinin görevi, karada da savaşmak ve aynı zamanda nöbet ve koruma gibi hizmetleri de üstlenmekti.

Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü, Çanakkale Boğazı'nın Anadolu yakasında Nara Burnu'nun karşısında Avrupa tarafında bulunan 143 metre rakımlı Kilye Tepe'ye (Poyraz Tepe) konuşlandırıldı. Gruba, mavi yakalı Türk üniforması taşıyan 24 Alman askeri ve 8 makineli tüfek, "SMS Goeben" ile "SMS Breslau"dan alınan 8 makineli top, Deniz Üsteğmeni Wilhelm Boltz² Komutası altında toplandı. Boltz, Kerevizdere'de Türk makineli tüfeklerini de emrine aldı ve böylece oluşturulan yeni bir Gruba Komuta etmeye başladı.

2 Wilhelm Boltz (Weissenfels, 26.09.1886-Hamburg-Altona, 22.10.1939), Schmalkaden'de Realschule'de ve Hannover'de Realgymnasium'da okuduktan sonra, 1898'de Prusya Askeri Lisesi'ne, 1904'de ise Deniz Okulu Öğrencisi olarak İmparatorluk Donanması'na girdi. Birinci Dünya Savaşı'na önce "SMS Breslau" Kruvazörü'nün 2. Topçu Subayı olarak katıldı. 1915'de, Gelibolu'da Alman Kara Çıkarma Bölüğü'nün Komutanı olarak görevlendirildi. Kerevizdere Savaşı sırasında yaralandı. Daha sonra, Kirte ve Arıburnu Savaşları'na katıldı. 1917'de, Heybeliada (Kalki) Deniz Okulu Komutanı oldu. 1918'de ise, Deniz Yüzbaşı olarak, Osmanlı İmparatorluğu'nun hâkimiyetinde olan Fırat ve Dicle Nehirleri üzerindeki Akarsu Bölüğü Komutanı olarak görevlendirildi. Savaştan sonra, Loewenfeld Hür Kolordusunda bir Bölük Komutanlığı'nı üstlendi ve savaştan sonraki ilk karışıklık-asayişsizlik dönemlerinde, Berlin ve Oberschleisen'de Halk Savaşı'na benzer olaylara katıldı. 1920'de, Deniz Yüzbaşı olarak İmparatorluk Donanması'ndan ayrıldı. Hamburg'a tüccar olarak yerleşti. 1920 sonlarında "Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi'ne (NSDAP) girdi. Ayrıca, Hücum Kıtası'na (Sturmabteilung-SA) üye oldu ve standart bir yönetici oldu. 1930'da "Hamburg-Altona Deniz Fırtınası" kurdu. 1932-1933 arasında, NSDAP Hamburg Şehir Halkı'nda görev aldı. Mart 1933 İmparatorluk Meclis seçimlerinde Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi'nin (NSDAP) adayı olarak Meclis'e girdi ve Kasım 1933 seçimlerine kadar, yaklaşık 9 ay üye olarak kaldı. Daha sonra, Hamburg Polis Başkanı oldu ve daha sonraları ise, Donanma-SA Müfettişi olarak görevlendirildi.

Deniz Üsteğmeni (Yüzbaşı) Wilhelm Boltz³ Komutasındaki Kara Çıkarma Bölüğü, 3/4 Mayıs 1915'de 44 adamı ve 8 makineli tüfeğiyle birlikte İngilizlerin 25 Nisan 1915'de çıkarma yaptıkları Seddülbahir-Morto Koyu'nda göreve başladı.

Boltz ve onun yeni teşekkül etmiş “*SMS Breslau*”nun 9. Kara Çıkarma Bölüğü'nde bulunan 3 subayın dışında, 150 askeri ve 11 makineli tüfeğiyle birlikte, 3 Mayıs 1915'de, Gelibolu Güney Grubu'nda ve daha sonra da Kocaçimen Tepesi civarında yerini alarak önemli hizmetlerde bulundu. 07.05.1915'de Miralay Halil (Asuroğlu) (1311-c-p-87) (1877-?) Komutasındaki 7. Tümen'in sol kanadının dış tarafına konuşlandırıldı. Baş Porsun Astsubay Çavuş Seckendorff, Kerevizdere'de Fransız 1. Doğu Kolordusunun karşısındaydı. Fişekçi Erbaş Schubert ise Seddülbahir'e yerleştirildi. Bir hafta sonunda Makineli Tüfek Bölüğü'nde 44 savaşçı adamdan 7 savaşçı kaldı, gerisi ya ölmüş ya yaralanmış veya hastalanmıştı.

12.05.1915'de Alman Kara Çıkarma Bölüğü, bir araya getirilen yeni yedeklerle yeniden şekillendirildi. Deniz Topçusu Yedek Üsteğmen Waldemar von Thomsen-Oldenswort (1891-1977), Teğmen Götz-Friedrich von Rabenau (Kastel, Mainz, 28.09.1891-?), Baş porsun Niemand, Bahriyeli Schafföner ve Deniz Astsubay Çavuş Wilhelm Peters, Kara Çıkarma Bölüğü'ne katıldılar.

Bölük, 19.05.1915'de Güney Grubu'nda Albay Halil Sami Komutasındaki 9. Tümen'in sol kanadına konuşlandırıldı. Karşılarında Tümgeneral Sir Steuart Welwood Hare (1867-1952) Komutasındaki İngiliz 88. Tugayı bulunmaktaydı.

Kara Çıkarma Bölüğü 4/8 Haziran 1915'de bu defa Zığındere Vadisi'nin her iki tarafına konuşlandırıldı. Derenin solundaki mevzi, İngiliz The King's Own Scottish Borderes⁴ birliğine karşı yapılan süngü savaşında kaybedildi. Bölük ağır zayıyat verdi ve İngilizler tarafından esir alınanlar da oldu. Bunlar arasında, ağır yaralı olan Teğmen Götz-Friedrich von Rabenau ve esaretten sonra Osmanlı

3 Deniz Yüzbaşı Wilhelm Boltz, 1915'de, Gelibolu'da Güney Grubu'nda “*SMS Breslau*” *Kruvazörü'nün* Alman Kara Çıkarma Bölüğü Komutanı idi. Kerevizdere Savaşı'nda yaralandı. Güney Grubu'nda 150 Askeri ve 11 makineli tüfeğiyle yer aldı. Kerevizdere Savaşı sırasında, 8 makineli tüfeği ve 32 Askeri bulunmaktaydı. Daha sonra, 3 Mayıs 1915'de Kirte ve Arıburnu'na yerleşti. 1918'de, Heybeliada (Halki) Bahriye Okulu Komutanı ve daha sonra da 1918'de, Filistin Cephesi'nde Irak'ta, Fırat ve Dicle Nehirleri Akarsu Bölüğü Komutanı olarak görev yaptı.

4 The King's Own Scottish Borderes'in düzenli ordu taburlarından 1. Tabur, Ağustos 1914'de Hindistan Lucknow'da oluşturuldu ve 28 Aralık 1914'de İngiltere'ye dönerek 29. Tümen-87. Tugay'ın emrine girdi. Avonmouth'dan 19 Mart 1915'de yola çıkarak 25 Nisan 1915'de Seddülbahir'e indiler. 8 Ocak 1916'da Gelibolu'dan tahliye edildi ve Mısır-Alexandra'ya taşındı. 18 Mart 1916'da ise Fransa'daki görevleri için Marsilya'ya gittiler.

tarafına geri kaçabilen Deniz Astsubay Çavuş Wilhelm Peters de bulunmaktaydı.⁵ Derenin sağ tarafında ise, tüm İngiliz taarruzları geri püskürtüldü. Kara Çıkarma Bölüğü burada Osmanlı karşı taarruzlarını da destekledi.

Haziran 1915’de bir subay ve 18 adamdan oluşan yedek bir ekip daha Gelibolu Cephesi yoluna çıkarıldı ama Kara Çıkarma Bölüğü’nün mevcut personeli çok yorgun düşmüştü ve bu nedenle de onlar cepheden geriye çekilmek zorunda kaldı.

27 Temmuz 1915’de Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü için yedek ekip gönderimi devam etti. Gelibolu Muharebelerinin giderek daha da kritik bir döneme girmesi nedeniyle, Alman Akdeniz Tümeni’nin Kara Çıkarma Bölüğü’nü kuvvetlendirmek amacıyla, İstanbul’da bulunan Deniz Üsteğmeni Wilhelm Boltz, 27 Temmuz 1915’de, iki subay ve 150 adam, 12 makineli tüfekle birlikte İstanbul’dan yola çıkarıldı. Oluşturulan bu Deniz Müfrezesinde, sadece Almanlar değil, 80 Türk Bahriyeli Askeri de bulunmaktaydı. Silâhları, işe ve ibateleri de yanlarında mevcuttu. İstanbul’dan bindikleri “*Reşid Paşa*” gemisiyle Gelibolu’ya geldiler. 3 Temmuz 1915’de gelen İlkyardım Asistanı (Yardımcı Tıbbi Hekim) Bahriye Hekim Asteğmeni Dr. med. Hiltmann da Makineli Silâh Grubu’na katılmıştı ve 03.07.1915-20.01.1916 arasında Kara Çıkarma Bölüğü’nde görev yaptı.⁶ Böylece, Alman Kara Çıkarma Bölüğü’nden Alman-Osmanlı karışığı bir Kara Çıkarma Grubu oluşturulmuş ve Deniz Üsteğmeni Wilhelm Boltz Kara Çıkarma Grubu’nun da komutanı olmuştu.

6 makineli tüfek yedekte tutuldu ve haftalarca iyi bir şekilde teşkil edilmiş olan

- 5 Üçüncü Kirte Savaşı sırasında Deniz Teğmeni Götz-Friedrich von Rabenau ile birlikte onun komutası altında olan Deniz Astsubay Çavuş Wilhelm Peters, İngilizler tarafından tutsak edilerek cephe gerisine doğru götürülmesi sırasında, Wilhelm Peters bir anlık uygun bir zaman bulup geriye doğru döndü ve onu takip eden İngilizlerle itiş-kakış ve ateş altında toz-duman oldular. Evet, o, başı açık, İngilizler tarafından işgal edilmiş bir “Koruma Çukuru”nun içinde, onu birbiri arkasına şaşkınca tutanların elinden sıyrılıp kaçarak, hayret verici bir cesaretle ve birdenbire yükseklerden de atlayarak, tek başına tekrar Türklere karşı koşmuştu. Fakat bu koşması sırasında, düşman olarak bilmediği bir obüs kraterinin içine de atladı, burada hiçbir şey yemeden-içmeden iki gün ve iki gece boyunca sadece üzerinden geçen top atışlarını dinledi. Üçüncü Kirte Savaşı sonunda 6 Haziran 1915’te sabahleyin, Türk topçuları onu buldukları zaman, sıcakta susuzluktan kavrulmuş, yarı ölü bir vaziyette hürriyetine kavuştu. Cesaretini ve cesurluğunu övenlere, Deniz Astsubay Çavuş Wilhelm Peters, “*Ben sadece görevimi yaptım*” diye cevap verirdi (Hans Kannengiesser, Gallipoli, Bedeutung und Verlauf der Kämpfe 1915. Schließen Verlag (Graf Wilhelm von Schließen), Berlin, W. 35, Kurfürsten Straße 48, 1927).
- 6 Klaus Wolf, *Gallipoli 1915: Das deutsch-türkisch Militärbündnis im Ersten Weltkrieg*, Sulzbach / Ts. -Bonn: Report Verlag, 2008.

bu kuruluş “*Johnstons' Jolly*”⁷ olarak tanımlandı. 4 makineli tüfek Suvla Koyu'nda (Kireçtepe) sağ kanadın dış tarafına gönderildi.

Kara Çıkarma Bölüğü'nün Deniz Teğmeni Oskar Hildebrandt (21.01.1885-08.08.1915) ise, 7 Ağustos 1915'de, Makineli Tüfek Takımı Komutanı olarak 4 makineli tüfekle birlikte, Kocaçimen Tepesi'nin yamacında bulunan Türk birliğinin ön tarafına yerleştirildi. Sabah saatlerinde, gemi topçularının ateş hazırlığından sonra taarruz başladı. Savaş sırasında önce Kocaçimen Tepesi kaybedildi ve sonra tekrar geri alındı. Alman Akdeniz Tümeni'nin Kara Çıkarma Bölüğü'nün 11'i ölü olmak üzere, yaralı veya kayıpla birlikte 16 zayıtı vardı. Hayatını kaybedenler arasında, Deniz Teğmeni Oskar Hildebrandt da bulunmaktaydı.

Gönüllü İstihkâm Bölüğü'nden Fişekçi Astsubay Schubert, iki defa başından yaralanınca, görevi Baş Porsun Astsubay Çavuş Seckendorff üstlenmişti ama her iki taraftan da zayıtlar büyük oldu. Hayatını kaybeden Alman askerleri, 143 metre rakımlı Kilye Tepe'de (Poyraz Tepe) toprağa verildiler.⁸

Deniz Teğmeni Oskar Hildebrandt da 1914'den itibaren önce “*SMS Breslau*”da görevli iken, daha sonra ise Deniz Üsteğmeni (Yüzbaşı) Wilhelm Boltz'un Kara Çıkarma Bölüğü'nün Makineli Tüfek Takımı Komutanı olarak görev yapmaktaydı. Deniz Teğmeni Oskar Hildebrandt 7/8 Ağustos 1915'de 971 rakımlı Kilye Tepe'de (Poyraz Tepe) 16 adamıyla birlikte cephe yedeği olarak beklemekteydi ama 8 Ağustos akşamı 1915'de 11 adamıyla birlikte vurularak hayatını kaybetti ve bunlar daha sonra Kilye Tepe'ye defnedildiler. Daha sonraları muhtemelen meçhul asker olarak, Tarabya'daki Alman Mezarlığı'na nakledildiler.⁹

Gelibolu Cephesi'nde Alman Akdeniz Tümeni'nin Kara Çıkarma Bölüğü'nü kuvvetlendirmek için Yedek Deniz Üsteğmeni (Yüzbaşı) Eduard Krülls Komutasındaki Makineli Tüfek Bölüğü de 27 Ağustos 1915'de Gelibolu'ya geldi ve 30 Ağustos'ta Arıburnu-Düztepe'de Deniz Üsteğmeni Wilhelm Boltz'un emrine girdi.

7 ANZAC Savaş Alanı'nın Johnston's Jolly olarak bilinen alanı, Yalnız Çam'ın hemen kuzeyinde bulunan sırt boyunca uzanır. Bu alan, 2. Avustralya Tümeni Komutanı olarak atanan Topçu Tuğgeneral George Johnston'un adına atfen Johnston's Jolly olarak bilinir.

8 Gerd Machalett und Ernst-Jürgen Finke, “Die medizinische Versorgung der Deutschen Militärmission in Vorderasien 1914-1918”. *Geschichte der Wehrmedizin: Vehrmedizinische Monatsschrift* 59 (2015), 8/2015, s. 250-259.

9 Yazar Mehmet Serez, Mayıs 2017'de Gelibolu Yarımadası'nda Eceabat yakınlarında bulunan Kilye Tepe'yi (Poyraz Tepe) ziyaret etti. Alman Kara Çıkarma Bölüğü'nde hayatını kaybeden ve önce oraya defnedilen Alman mezarlarının yerlerini ve Almanların oraya diktikleri abideyi aradı. Abidenin izi bile yoktu ama mezar taşlarına benzer bazı kalıntı taşlarına rastladı.

Ağustos sonu 1915'de Kara Çıkarma Grubu, Güney Grubu'nda Makineli Tüfek Takım Komutanı olan Deniz Teğmeni Hans Martin Schmidt ve Astsubay Başçavuş De Brignis ile birlikte üç Kara Çıkarma Bölüğü'nden oluştu. Kara Çıkarma Bölüğü üç ve daha sonra da bunlar iki müfrezeye ayrıldılar:

A Müfrezesi, Deniz Üsteğmeni Wilhelm Boltz Komutasında, dört grup olarak 14. Tümen'de görevlendirildi.

B Müfrezesi, Deniz Teğmeni Franz Wodrig¹⁰ Komutasında, dört grup olarak 12. Tümen'de görevlendirildi.

C Müfrezesi, Yedek Deniz Üsteğmeni Eduard Krülls¹¹ komutasında, değişen komutanlıklarda ve Kireçtepe'de, konuşlandırılmıştı.

Ekim 1915'de bu 3 müfrezeye grubu, 2 müfrezede bir araya getirildi.

Kara Çıkarma Bölüğü, Ekim 1915'de İsmailoğlu Tepesi'ne konuşlandırıldı. Birliğin kuvveti burada Alman ve Türk karışımı olarak 163 adama çıkarıldı. I. Makineli Tüfek Müfrezesi İsmailoğlu Tepesi'nde ve II. Makineli Tüfek Müfrezesi de 11. Piyade Tümeni'nin sahasında bulunan Kireçtepe'de Kırmızı Sırt'ta konuşlandırıldı. Komutanı olarak önce V. Ordu'nun deniz subayı eksikliği nedeniyle, piyade topçusundan Üsteğmen Keiner kararlaştırıldı ama daha sonra ise “SMS *Goeben*”den VII. Nöbetçi Subayı Deniz Üsteğmeni Karl Raspel tayin edildi. Onun Hekim olarak da 03.07.1915-20.01.1916 arasında Bahriye Hekimi Asteğmen Dr. med. Hiltmann görevliydi. II. Müfrezenin kampında Tifüs epidemisi hâkimdi. Nitekim Deniz Teğmeni Werner Kraft da Karın Tifüsü'ne yakalandı ve 6 Kasım 1915'de hayatını kaybetti.¹²

19. Piyade Tümeni, İsmailoğlu Tepesi'nde bulunan I. Makineli Tüfek Müfrezesini her bakımdan desteklemekteydi.

10 Franz Wodrig (1891-25.12.1917), 1910'de Deniz Harp Okulu öğrencisiydi. 1914-1916 arasında İstanbul'un deniz savaşlarında görev aldı. 1916'da Gelibolu'da bir makineli tüfek takımı komutanı idi. 1916 Sonbaharında Denizaltı Nöbetçi Subayı idi. Birinci Sınıf Demir haç'la taltif edildi. 25 Aralık 1917'de batırılan U-86 Denizaltı Botunda tüm mürettebatla birlikte hayatını kaybetti.

11 Deniz Üsteğmeni Eduard Krülls, 30 Ağustos 1915'de Arıburnu-Düztepe'de, Deniz Üsteğmen Wilhelm Boltz tarafından Makineli Tüfek Takımı Komutanlığına getirildi. 4 makineli tüfeği vardı ve bunları Düztepe'yi tarayan ön koruma çukurlarındaki siperlere yerleştirildi.

12 Birinci Dünya Savaşı'nda müttefikimiz ve İttifak Devletleri'nin en büyük askeri gücüne sahip olan Alman İmparatorluğu'du. Araştırmacı Hafize Kasar'a göre, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Ordusu'nda görev almış ve hayatını kaybeden Almanların 517 olduğu ve bunların 334'ü 20 Ocak 1918'de Gelibolu Yarımadası açıklarında mayın hattına düşüp sulara gömülen “SMS *Breslau (Midilli)*” hafif kruvazöründe ölen denizciler idi (http://www.geliboluyuanlamak.com/200_birinci-dunya-savasinda-olen-alman-askerlerin-kayip-listesi-hafize-kasar.html).

19. Piyade Tümeni'ne göre, 11. Piyade Tümeni'nde zayıat çok daha büyüktü. II. Makineli Tüfek Müfrezesi, Kasım ve Aralık 1915'de karşı savunma için bir taarruz olmamasına rağmen, yine de 5'i ölü ve 6'sı da yaralı olmak üzere 11 zayıatı bulunmaktaydı.

Suvla'da 5. Tümen Komutanı Bayern Binbaşısı-Türk Yarbayı Wilhelm Willmer'in teşviki üzerine, Müfrezesi, Türk piyadelerine makineli tüfek eğitimi için zaman ayırdı. Zeki ve anlayışlı insanlar seçilmiş, eğitimden sonra ganimet olarak ele geçirilen İngiliz makineli tüfekleriyle de silahlandırılmışlardı. Böylece her birinde 6 silah bulunan iki yeni Türk Makineli Tüfek Takımı ortaya çıktı. 6 Alman silahıyla birlikte üç piyade alayının her birinde bir Makineli Tüfek Takımı da ilave edilmiş oldu. Bu üç Makineli Tüfek Takımı, Alman Müfrezeleri Komutanlığı'nın emri altındaydı.

Deniz Teğmeni Werner Kraft, 1914-1915 arasında, Torpidobot Filotillasında Navigasyon (Seyir) Subayı, sonra "SMS *Goeben*"de ve daha sonra da Gelibolu'da Kara Çıkarma Bölüğü'nde Makineli Tüfek Müfrezesi Komutanı idi. 06.11.1915'de birlik arasında çok yaygın olan Karın Tifüsü hastalığından hayatını kaybetti. Wilhelmshaven'de görevli olan babası Koramiral Hugo Kraft (1866-1925), oğlunun Almanya'ya götürülmesini umutsuzca istemesine rağmen, İstanbul-Tarabya'da Alman Mezarlığı'na defnedildi.¹³

26 Kasım 1915'de ağır bir gök gürlemesiyle birlikte yağın yağmur, Gelibolu Yarımadası'nda Turşunköy Ovası'nı ve Kireçtepe'ye giden yolu bataklık haline dönüştürdü. Karla birlikte sert soğuklar da başladı. Kötü hava koşulları pek çok asker ile atların boğulmasına ve donarak ölmesine neden oldu.

21.12.1915'de 12 veya 14 makineli tüfekten oluşan bir Alman Birliği Güney Grubu'nda konuşlandırıldı ve bunlar o bölgede bulunan dört Osmanlı Tümeni'ne taksim edildi. Kalanları da Kuzey Grubu'nda Anafartalar'da bırakıldı.

Ocak 1916'da Kara Çıkarma Bölüğü, Boğaz kıyılarında 5 gözetleme postasına ayrıldı.

13 Ocak 1916'de Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü geçici olarak lağvedildi. Yalnız Üsteğmen Wilhelm Boltz Komutasında 60 adamlı bir kıta, kampın iptali ve gözetleme istasyonlarının işgali için geride bırakıldı. Deniz ve Boğaz kıyılarına ise gözetleme postaları yerleştirildi. Onların asıl özel görevleri,

13 Langsdorff, Werner von, U-Boote am Feind: 45 deutsche U-Boot-Fahrer erzählen. Unikom Verlag, 2013

Çanakkale Boğazı'nda mayın engellerini geçen müttefik denizaltı botlarının yönetimini düzenlemektir. Örneğin, Kara Çıkarma Bölüğü'nün Şefi Kireçtepe'nin kuzeyinde seyretmekte olan bir müttefik denizaltı botuna biner, kıyı boyunca ona kılavuzluk eder ve Maydos'ta (Eceabat) onu tekrar terk ederek inerdi.

Gelibolu Cephesi'nde Diğer Alman Destek Kuvvetleri

Kasımpaşalı Güverte Yüzbaşı Mehmet Lütfi Tâlât Komutasındaki “*Demirhisar*” Torpidobotu, Özel Komutanlıktan (Sonderkommando) Deniz Teğmeni Freiherr Wilhelm von Fircks ve eski uzman Topçu Öğretmeni Deniz Üsteğmeni Hans-Joachim von Mellenthin, 3 Torpido Astsubayı, 2 Makine Astsubayı, 3 Denizci, içinde buldukları botları fark edilmeden Çanakkale Boğazı'nı terk ettiler ve İzmir'e vardılar. Yolculuk sırasında, çok defa tesadüfen rastladıkları düşman gemilerine ateş açtılar ama torpidolar çalışmadı. Nihayet torpidobot İngiliz kruvazörleri tarafından Yunan sularında durduruldu ve tahrip edildi. 25 Osmanlı ve 9 Alman mürettebatı Yunanlılar tarafından hapsedildi.

Alman Savaş Donanması'nın düzenli bazı birimleri, çok sayıda denizaltı mürettebatıyla birlikte Çanakkale Boğazı'nın sularında yedekte beklemekteydi. Yüzbaşı Heino von Heimburg (Hannover, 24.10.1889-Rusya, Ekim 1945) Komutasındaki “*UB 14*” Denizaltı Botu, 5 Kasım 1915'de İngiliz Denizaltı Botu olan “*E-20*”yi Marmara'da batırdı.

Yüzbaşı Otto Hersing (Mühlhausen, 30.11.1885-1960) Komutasındaki ünlü Denizaltı Botu “*U-21*”, Gelibolu Yarımadası kıyıları önlerinde bekleyen ve oradan da Yarımada'nın savaş alanlarını toplarıyla bombalayan İngiliz Kruvazörleri “*HMS Triumph*”u 25 Mayıs 1915'de ve “*HMS Majestic*”i ise 27 Mayıs 1915'de batırdı.¹⁴

1915 Yazında yaklaşık 300 Alman İstihkâm gönüllü olarak direkt ve yalnız olarak Almanya'dan Gelibolu Cephesi'ne geldiler. Fakat bunların çoğu çok çabuk hastalandı ve muharebe dışı kaldılar. Nedeni ise Yarımada'da alışılmamış hava koşulları olan ekstrem sıcaklarla, bir yaz iklimi ile karşılaşmaları idi. Alman askerleri sıkça ishal hastalığından mustarip olmuşlar ve böylece, kısa sürede 30 istihkâmcı yedekte bırakılmıştır. Onlar, farklı eğitimlerin emrinde ve düşman savaş alanlarının yer altılarında tüneller açmak için çalışmaktaydılar.

14 Otto Hersing, *Çanakkale Deniz Savaşı*, çev. Bülent Erdemoğlu, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2007.

Mareşal Otto Liman von Sanders'in Komutasındaki 5. Ordu'da Alman Pilotları da hizmet etmekteydi. Gelibolu'da Osmanlı Tayyare Bölüğü'nün ilk komutanı Pilot Yüzbaşı Erich Serno (Bochow, 18.02.1886-1963) idi. Çanakkale'de Tayyare Bölüğü önce Anadolu yakasında İtepe'de (Renköy, Erenköy) konuşlandırıldı. Haziran sonu 1915'de ise Çanakkale Boğazı'nın Avrupa yakasında ve Gelibolu yakınlarında bulunan Galata'ya taşındı.¹⁵

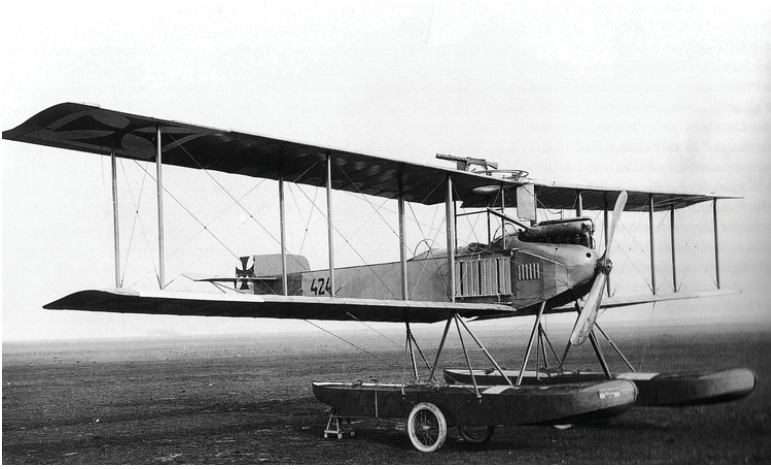

Çanakkale Tayyare Bölüğü'nde, "3 Rumpler B 1 Taube", "2 Albatros B 1" ve daha sonra da "Albatros C", "Albatros D.III", "AEG C IV" ve "Fokker D VII" tayyareleri bulunmaktaydı.

18 Mart 1915'de Yüzbaşı Erich Serno ve Deniz Yüzbaşı Karl Schneider, Boğaz'da ilk keşif uçuşu için havalandılar. Bu sırada onların tayyaresi "Rumpler B1" idi ve itilaf savaş filosunun toparlanmakta olduğunu keşfettiler. Filonun saldırısından sonra bir Osmanlı-Alman Tayyare Timi (Frank Seidler ve Rasid Yüzbaşı Hüseyin

15 Soner Oran, "Çanakkale Cephesi'nde Hava Harekâtı ve Safhaları", *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Atatürk Yolu Dergisi*, S. 51, Bahar 2013, s. 653-678.

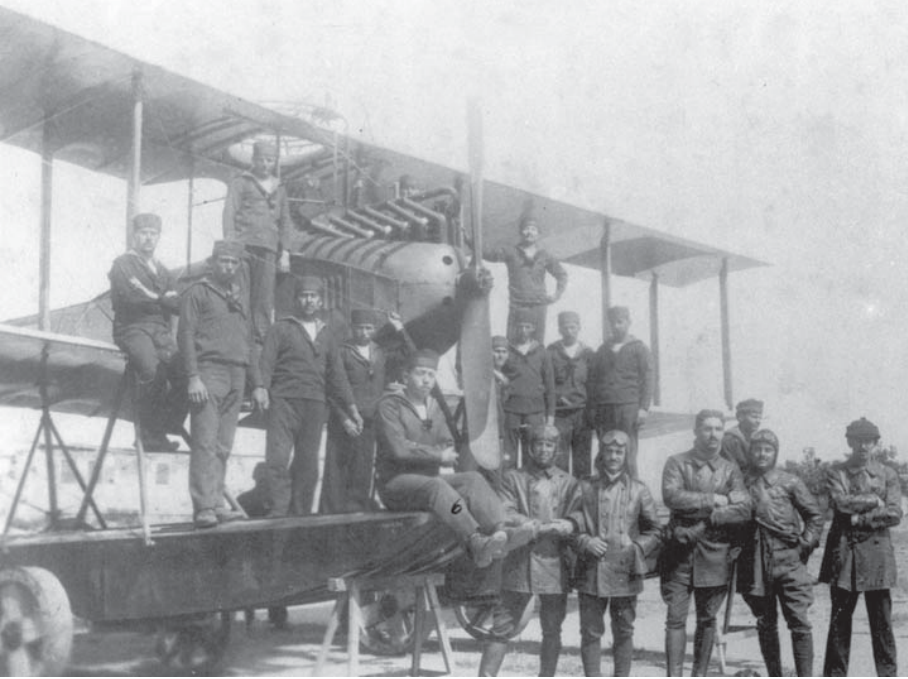
Sedat) aynı şekilde bir “Rumpler B I” ile Imbros (Gökçeada) ve Mondros Adaları üzerinde konuşlanmış olan İtilaf saldırı filosunun üzerinde uçtular.¹⁶

Deniz Tayyare Bölüğü, Mareşal Otto Liman von Sanders tarafından da ziyaret edildi

16 Ünalp, Rezzan, “Turkish Air Operations During the Dardanelles Campaign”, *Communiqués the Joint Turkish-Israeli Military Conference I (9–12 April 2000 İstanbul)*, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, Genelkurmay Basımevi, Ankara 2000.

Kara Tayyare Bölüğü'nün yanında, deniz tayyaresiyle birlikte, Deniz Tayyare Bölüğü de hazırlandı. O, Çanakkale Boğazı Başkomutan olan Tümamiral Guido von Usedom'un emrindeydi. Deniz Tayyare Bölüğü, önce 5 tayyare için 3 subay, 12 pilot ve 48 Türk denizci askerden ibaretti. Deniz Tayyare Bölük Komutanı ise Pilot Yüzbaşı Ernst Liebmann (16.10.1894-28.08.1942) idi.

Deniz Tayyare Bölüğü

1911-1914 arasında, Alman Kolonisi Togo'nun son Valisi olan ve pek çok cephelere de aktif olarak katılan, 1915'de Alman İmparatorluğu Ordusu'nda savaşan ve Almanların Birinci Dünya Savaşı'nda öldüğü, yaralandığı veya kaybolduğu Flandern, Polonya, Galiçya, Karpatlar, İsonzo, Trol, Sırbistan, Kafkasya, Bağdat Cephesi ve Süveyş Kanalı'nı ziyaret eden General Feldmareşal Herzog (Dük) Adolf Fredrich zu Mecklenburg-Schwerin (Mecklenburg-Schwerin (10.09.1873-Eutin, Schleswig-Holstein, 05.08.1969),¹⁷ Mayıs 1916'da İstanbul'a Alman Misyonu

17 General Feldmareşal Herzog (Dük) Adolf Fredrich zu Mecklenburg-Schwerin, Birinci Dünya Savaşı'nda pek çok cephede savaşlara katıldı. 1915'de K.u.K. Ordusu'nda görev aldı ve Demir

olarak gönderildi. Beraberinde, Hassa (Garde) ve Redif-Süvari Alayı'ndan Emir Subayı Üsteğmen Schollvik, Kurmay Başkanı Binbaşı Paul Koeppen, 22.03.1914'de Büyük Genelkurmay'a tayin edilen Sachen-Meiningen'den Temsilci Emir Subayı Süvari Yüzbaşı (18.12.1913) Alexander Graf von Brandenstein-Zeppelin (Ludwigsburg, 27.09.1881-Brandstein, 28.08.1949) (31.12.1917'de Türk Savaş Madalyası'yla taltif edildi) ve Alman Savaş Muhabiri Paul Schweder¹⁸ de bulunmaktaydı. Bu grup, İstanbul'dan 12 genç Türk subayı tarafından uğurlandıktan sonra, bir torpidobotla Gelibolu Cephesi'ne geldiler. O günlerde Boğaz'ın her iki yamacında da şarap için önemli bir ürün olan üzüm bağları, zeytin, badem, kiraz, defne ve incir ağaçları bunmaktaydı. Eceabat-Kilye Koyu'nda kaldılar. Ertesi gün at ve at arabalarıyla Seddülbahir ile Arıburnu gibi savaş alanlarını gezdiler. Kendilerine, savaş sırasında Kirte Kara Çıkarma Bölüğü Komutanı olan Deniz Üsteğmeni-Türk Deniz Yüzbaşı Wilhelm Boltz rehberlik etti. Seddülbahir'de, Boltz'un Kara Çıkarma Bölüğü'nde, Makineli Tüfek Takımı Komutanı olan Deniz Teğmeni Oskar Hildebrandt, 4 bahriyeli çavuş, 1 deniz gedikli üst çavuş ve bahriyelilerin 8 Ağustos 1915'de 71 rakımlı tepede öldükleri ve önce hemen oraya gömüldükleri, daha sonra da 143 metre rakımlı Kilye Tepe'ye (Poyraz Tepe) nakledildikleri mezarlarını ziyaret ettiler. Savaş alanlarında, yığınlar halinde sandıklar ve kasalar, yolun iki tarafında öldürülmüş olarak yatan binlerce at cesetleri (ölmüş bir atın üzerinde 87 kurşun deliği saydılar), mermi ve erzak yığınları, üst üste aynı yere düşen dev bombaların oluşturduğu çukurlar, öncü birliklerin bıraktığı çadırlar ve tahta kulübeler, dere ve vadilerde metrelerce yüksek olarak yığılmış konserve kutuları, boş mermi kovanları, sayısız patlamamış kör mermiler, tahrip edilmiş içme suyu ve aydınlatma tesisleri motorları bulunmaktaydı.¹⁹

Haç Nişanıyla taltif edildi. 26 Ekim 1915'de bir Bulgar devriyesiyle Demirkapı'da bir araya geldi. Böylece Bulgar Ordusu'yla ilk bağlantı kuruldu ve Osmanlı İmparatorluğuyla da ilk kara bağlantısı kurulmuş oldu. 1916'da Misyon olarak Türkiye'ye gönderildi.

18 Paul Schweder, *Im Türkischen Hauptquartier*, Leipzig, 1916, Hesse & Becker Verlag" adlı eserin yazarı.

19 Kâzım Karabekir, Türkiye'de ve Türk Ordusunda Almanlar, Emre Yayınları 98, 2001, İstanbul.

Kaynaklar

Barış, Yusuf İzzettin, *Çanakkale Savaşları: Mehmetçiğin Fedakârlığı, Vatanseverliği, İnsanlığı*, Matsa Basımevi, Ankara Mart 2000.

Kannengiesser, Hans, *Çanakkale'de Türklerle Beraber*, çev. Prof. Dr. Mehmet Serez. Timaş Yayınları 2009.

Kannengiesser, Hans, *Gallipoli, Bedeutung und Verlauf der Kämpfe 1915*. Schließen Verlag (Graf Wilhelm von Schließen), Berlin, W. 35, Kurfürsten Straße 48, 1927).

Karabekir, Kâzım, *Türkiye'de ve Türk Ordusunda Almanlar*, Emre Yayınları 98, İstanbul 2001.

Kasar, Hafize, http://www.geliboluyuanlamak.com/200_birinci-dunya-savasinda-olen-alman-askerlerin-kayip-listesi-hafize-kasar.html

Langsdorff, Werner von, *U-Boote am Feind: 45 deutsche U-Boot-Fahrer erzählen*. Unikom Verlag, 2013.

Machalett, Gerd und Ernst-Jürgen Finke, “Die medizinische Versorgung der Deutschen Militärmission in Vorderasien 1914-1918”. *Geschichte der Wehrmedizin: Vehrmedizinische Monatsschrift* 59 (2015), 8/2015, s. 250-259.

Oran, Soner, “Çanakkale Cephesi'nde Hava Harekâtı ve Safhaları”. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Atatürk Yolu Dergisi*, S. 51, Bahar 2013, s. 653-678.

Otto Hersing, *Çanakkale Deniz Savaşı*, çev. Bülent Erdemoğlu, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2007.

Schweder, Paul, *Im Türkischen Hauptquartier*, Leipzig, 1916, Hesse & Becker Verlag”.

Ünalp, Rezzan, “Turkish Air Operations During the Dardanelles Campaign”, *Communiqués the Joint Turkish – Israeli Military Conference I (9–12 April 2000 İstanbul)*, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, Genelkurmay Basımevi, Ankara 2000.

Wolf, Klaus, *Gallipoli 1915: Das deutsch-türkisch Militärbündnis im Ersten Weltkrieg*, Sulzbach / Ts. -Bonn: Report Verlag, 2008.

Konuyla İlgili Fotoğraflar

General Feldmareşal Herzog (Dük) Adolf Fredrich zu Mecklenburg-Schwerin ve beraberindekiler Edirne'de Selimiye Camisi'nin önündeler.

"SMS Goeben" ve "SMS Breslau"nın da komutanı olan Tümamiral Wilhelm Anton Souchon, koramiral rütbesiyle görev yaptığı Osmanlı ordusunda bir tefişte.

Yeni Türk kalpakları giyen “SMS Breslau”nun Alman ve Türk personeli: Arka sırada soldan sağa: Deniz Teğmeni Oskar Hildebrandt (08.08.1915’de Gelibolu’da hayatını kaybetti), Hekim Binbaşı Dr. med. Hans Wunderlich, Bahriye İhtiyat Hekim Başasistanı Dr. med. Karl Essig, Bahriye Yüksek Mühendisi Erich Mackensen, Teğmen Friedrich Baden, Üsteğmen Harald Ritschel, Deniz Yüzbaşısı Wilhelm Boltz, Şevket, Yüzbaşı Rolf Carls, Yüzbaşı Han von Mohl ve Yüzbaşı August Linnenkamp. Orta sırada: Tabip Yüzbaşı Dr. med. Gustav Wachs, Yüzbaşı Karl August Grabau, Komutan Binbaşı Paul Kettner, Bahriye Mühendisi Alfred Gronemann ve Mahmut. Öndekiler: Teğmen (daha sonra Oramiral) Karl Dönitz ve Teğmen Franz Wodrig

Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü

Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü'nün makineli tüfekleri

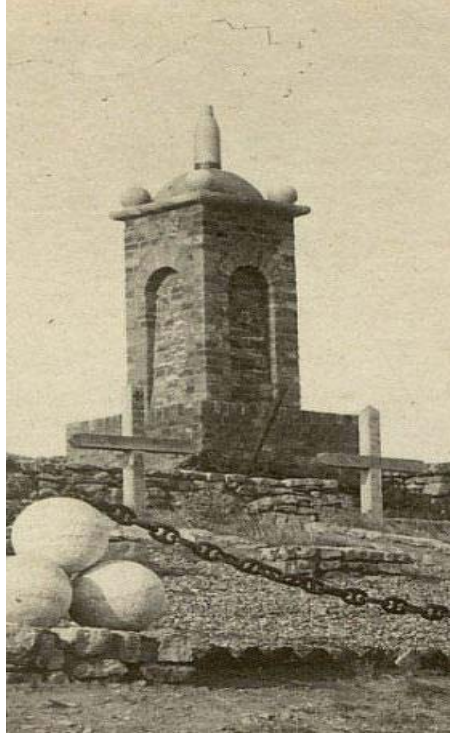
Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü'nün barınağı. Kara Çıkarma Bölüğü'nün Kilye Tepe'deki kampın doğaya uygun inşası çok kolay oldu ve burada giderek küçük bir koloni oluşturuldu. En son yaz aylarında Kara Çıkarma Bölüğü'nün Komutanı olan Deniz Binbaşı Karl Nicolas Rohde mevcut çok az materyalle evlerin inşaatına başlamıştı

Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü'nün Kilye Tepe'deki (Poyraz Tepe) kampı

Deniz Astsubay Çavuş Wilhelm Peters'in Kilye Tepe'deki mezar yeri

Alman mezarları anısında Kilye Tepe'ye dikilmiş olan Anıt (bugün izi bile yok)

Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü'nün Kilye Tepe'deki Mezarlığı

“SMS Goeben” ve “SMS Breslau” nun Alman Akdeniz Tümeni bahriyeli piyadelerinden bir bölük oluşturuldu ve “Kara Çıkarma Bölüğü” olarak adlandırıldı. Bu bölüğün kısımları 5. Ordu'nun muhtelif tümenlerine taksim edildi.

Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü'nün bazı askerleri

Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü Makineli Tüfek Takımı'nın barınağı

İki Alman süvarisi Gelibolu bölgesinde

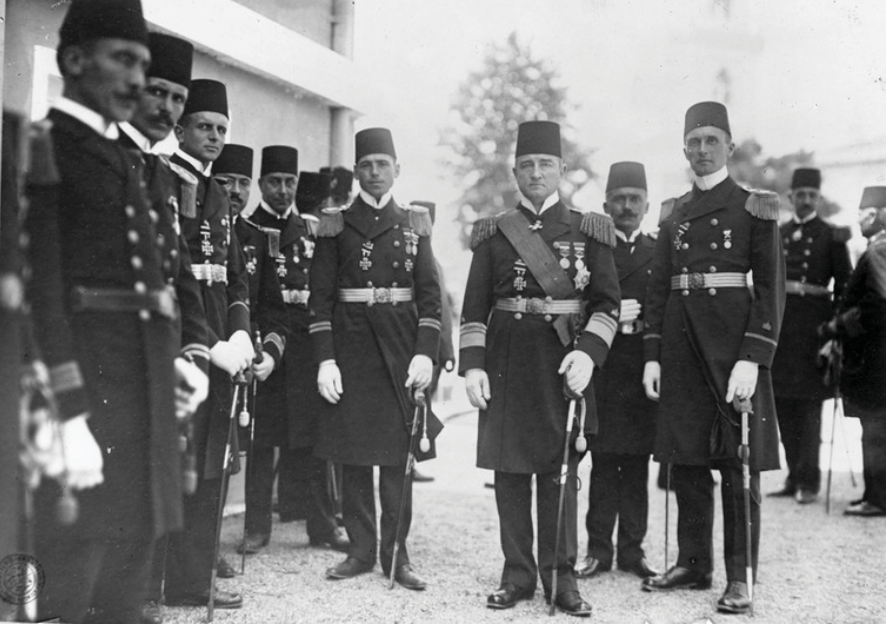

Boğazlar Başkomutanı Tümgeneral Guido von Usedom ve Tümamiral Johannes Merten, Çanakkale Boğazı'nın yetkilisiydiler. Burada Özel Komutanlık (Sonderkommando), direkt olarak, 5. Ordu Komutanı Mareşal Otto Liman von Sanders'in emrinde idi.

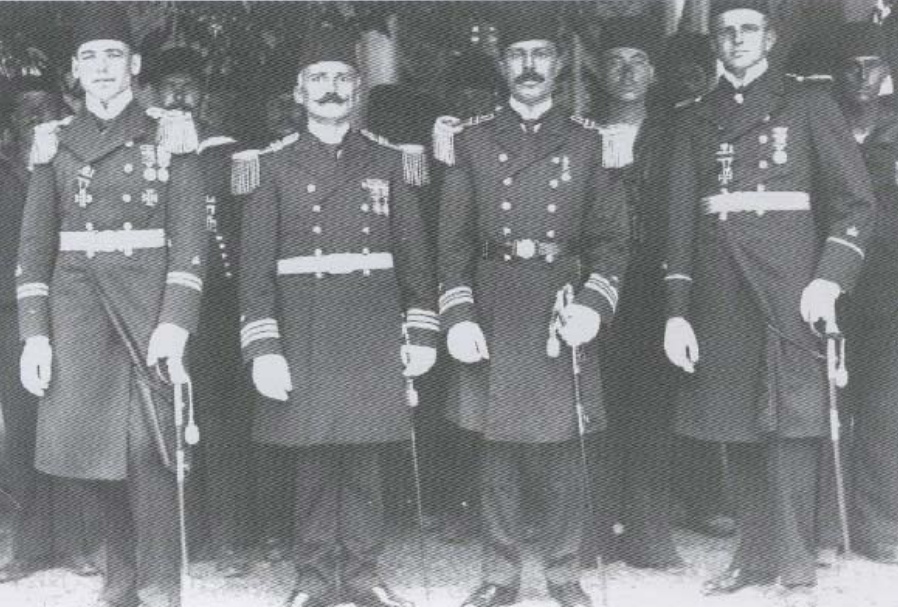

Mayın Tarayıcısı “*Nusret*”in Kaptanı Tophaneli Yüzbaşı İsmail Hakkı Bey idi.²⁰ Özel Komutanlıktan Mayın Yüksek Mühendisi Reeder ve Torpido Uzmanı Rudolf Bettaque Türk mayın personeliyle birlikte mayınları attılar

20 Yusuf İzzettin Barış, *Çanakkale Savaşları: Mehmetçiğin Fedakârlığı, Vatanseverliği, İnsanlığı*, Matsa Basımevi, Ankara, Mart 2000.

Tümamiral Wilhelm Anton Souchon Komutasında olan Osmanlı Donanması'nın bir kısmını oluşturan Alman Akdeniz Tümeni'nin yanı sıra, Osmanlı Donanması'nı kuvvetlendirmek için daha önce Alman Kruvazörleri olan "*SMS Göben*" ve "*SMS Breslau*" da Osmanlı Donanması'na katılmıştı.

94 mürettebatlı “*Muavenet*”in Komutanı Yüzbaşı Ahmed Saffet (Ohkay)(İstanbul, 1876-18.05.1938) ve adamları. Tahripçi “*Muavenet*”, 13.05.1915’de İngiliz Kruvazörü “*HMS Goliath*”ı Morto Koyu’nda batırmıştır. “*Muavenet*”e Alman Özel Komutanlığı’ndan (Sonderkommando) katılanlar: Deniz Yüzbaşı Rudolp Firle, Deniz Üsteğmen Sebelin ve Deniz Teğmen Andreae. Makinist Yöneticisi, Torpidobot Makinisti Jendrszock. Diğer Alman mürettebatı ise 3 Namlu Ustası, 3 Obermatrosen (üst bahriyeli), bir Üst Sinyalci, bir F.T.-Obergast (üst misafir) ve 6 Torpidobot Ateşçisi idi.

Türk-Alman Bahriyelileri

Öncesinde Alman Kruvazörleri olan “SMS Goeben” ve “SMS Breslau,” Ağustos 1914’de yedek mürettebatlı olarak Osmanlı Donanması’na katıldılar. 1914 ve müteakip yıllarda Almanya’dan 10 deniz subayı, 10 mühendis, 1 gemi inşaat ustası, 17 top-obüs rehberi (Geschützführer), 12 namlu ustası 50 torpido teknikeri, 1 torpido subayı, çok sayıda güverte subayları ve depo memurları geldiler. Onlar gizlice ve sivil kıyafetli olarak Balkanlar üzerinden İstanbul’a ulaşabildiler. Beraberlerinde 200 mayın da getirmişlerdi. Bu mayınlar arasında daha sonra 8 Mart 1915’de “Nusret” Mayın Gemisi tarafından Boğaz’a döşenecek olan 26 Carbonit mayın da bulunmaktaydı. Bu mayınlar çok sayıda Fransız ve İngiliz kruvazörlerini batırmıştı. Osmanlı Donanması’nın tüm gemilerinde Türk Bahriyelilerin yanında Alman personeli de bulunmaktaydı. Bunların toplamı yaklaşık 1.600 adamdı.

Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü'nün amacı, Gelibolu Yarımadası'nda Osmanlı Birlikleri'nin savunmasını desteklemektir.

Alman Akdeniz Tümeni Kara Çıkarma Bölüğü'nün Gelibolu Yarımadası'ndaki yedekleri

Gelibolu'da İtilaf Devletleri'nin askerleri

